

Yıldız Technical University
Turkish Literature and Language Department
D Block
Davutpaşa
Istanbul/Turkey

Prof. Dr. Zühal Ölmez
Yıldız Technical University
Tel. 0535 546 65 55

25. September 2022

Consent to “Representation of the concept “Debt and Duty” in the context of language and religion” submitted by Kulmanova Zulfiya Bekbulatovna for the degree of Doctor of Philosophy (PhD) in 8D02314 - Linguistics

Dear Colleagues,

Religion is a phenomenon that needs to be examined in the life of societies in terms of both behavior and vocabulary. Religion is reflected in the folklore, mythology, and literature of nations. For this reason, studies on the religion-language relationship and interaction are important.

This study, which looks at the international unity of language and religion from a special field, brings new perspectives to philology. This religion caused changes in the culture of the Turks who accepted Islam. As a result of this, religious vocabulary was integrated into Turkic languages from the Arabic language without translation. As stated in this study, Hutchison (1959), Fonseca (2007) and Schiffman (2012) have recognized language and religion as distinguishing and influential components of culture.

When new words start to enter the language with the change of religion, the meanings attributed to them can also gain differences according to the culture. In research work, the doctoral student made a conceptual analysis of the representation of the concept "Debt and Duty" in the context of language and religion within the framework of linguophilosophical, linguocultural, theolinguistic, psycholinguistic aspects. The actual goals and tasks of the work, which are indicated in the introduction of the thesis, are well resolved in the conclusions proposed for the defense. The results of the researchers, who examine

the meanings of the words *qaryz* and *paryz*, and examine the dimensions gained by culture in this way, provide important scientific contribution. The use of the FrameNet database was also appropriate in terms of operation.

The author also examined the categories of religious words used in Kazakh and Russian languages. Comparison of two different ethnic languages shows the religious differences in the two ethnic groups. As a result, the vocabulary arising from the differences between the two religions has been determined. In addition, the semantic elements of the words *paryz* and *qaryz*, which entered from Arabic, in Turkish languages were determined. I can say that the study is successful and has academic contributions. Most importantly, in the current thesis the author rather successfully proves through her analysis of language and religion materials that such a framework is extremely important for the development of Kazakh theolinguistics. I believe this will have further effects to Kazakh linguistics in a very near future.

The PhD thesis of Kulmanova Zulfiya Bekbulatovna fulfills the requirements of Kazakh National Pedagogical University named after Abai and I recommend the doctoral candidate Kulmanova Zulfiya Bekbulatovna to be granted permission to defend his dissertation in a public examination.

Professor Dr. Zühal Ölmez
Yıldız Technical University
Istanbul/Turkey

Yıldız Teknik Üniversitesi
Türk Dili ve Edebiyatı
Bölümü Başkanlığı

Prof. Dr. A. Melik Özyetgin

Йылдыз техникалық университеті
Түрік тілі мен әдебиеті бөлімі
D блогы
Давутпаша
Стамбул/Түркия

Доктор, профессор Зухал Олмез
Йылдыз техникалық университеті
Тел. 0535 546 65 55

25 қыркүйек 2022 ж

Кульманова Зульфия Бекбулатовнаның «8D02314 – Лингвистика» мамандығы бойынша философия докторы (PhD) дәрежесін алу үшін жазылған «Тіл мен дін контексіндегі «Қарыз бен Парыз» концептісінің репрезентациясы» тақырыбындағы диссертациялық жұмысына келісім

Құрметті әріптестер,

Дін – қоғам өміріндегі мәні жағынан да, сөздік термин жағынан да зерттеуді қажетсінетін маңызды сала. Дін әр халықтың фольклорында, мифологиясында, әдебиетінде көрініс табатын құндылыққа ие. Осы себепті, дін–тіл қарым-қатынасы мен өзара әрекеттестігі туралы зерттеулер өзекті саналады.

Тіл мен діннің сабақтастығын халықаралық бірлікте арнайы салада қарайтын бұл зерттеу филологияға жаңа көзқарастар әкеледі. Исламды қабылдаған түркі халықтарының мәдениеті діннің ықпалымен өзгерістерге ұшырағаны анық. Соның нәтижесінде, діннің ықпалымен түркі тілдеріне араб тілінен діни лексика қабаты еш аудармасыз тікелей кіргенін көреміз. Осы зерттеуде айтылғандай, тіл білімі ғалымдары Хатчисон (1959), Фонсека (2007) және Шиффман (2012) тіл мен дінді мәдениеттің ерекше және ықпалды құрамдас бөлігі ретінде атап өтеді.

Діннің ықпалымен өзге тілден жаңа сөздер кіре бастағанда дінді қабылдаушы елдің тіліндегі бұрыннан қалыптасқан сөздердің мағыналары мен жаңа дін мәдениеті арасында айырмашылықтар болуы мүмкін. Докторант өзінің ғылыми-зерттеу жұмысында «қарыз бен парыз» концептілерінің тіл және дін контексіндегі репрезентациясын лингвофилософиялық, лингвомәдени, теллингвистикалық, психоллингвистикалық аспектіде талдады. Диссертациялық жұмыстың кіріспесінде көрсетілген жұмыстың өзектілігі, мақсаты мен міндеттері қорғауға ұсынылған тұжырымдары өзара жақсы шешімін тапқан. Зерттеушінің лингвистикалық тұрғыда қарыз бен парыз сөздерінің мән-мағынасын анықтап, дін мәдениетінің тіл мәдениетіне берер үлесі мен мәдени өлшемдерін зерттеуі негізінде алған маңызды нәтижелері ғылымға өз үлесін қосады. Жұмыста FrameNet деректер қорын пайдаланғаны да орынды

болды.

Автор қазақ және орыс тілдерінде қолданылатын діни сөздердің категорияларын да қарастырған. Екі түрлі этнос тілдерін салыстыру арқылы екі этностағы ерекшеліктер мен діни айырмашылықтарды көрсетті. Нәтижесінде екі діннің айырмашылығынан туындайтын сөздердің мазмұндық мағыналары да анықталды. Сонымен қатар, жұмыста араб тілінен енген парыз, қарыз сөздерінің түрік тілдеріндегі құрылымдық-мазмұндық құрамы мен семантикасы да анықталды. Бұл зерттеудің ғылыми әлеуеті жоғары және академиялық үлестері бар деп айта аламын. Ең бастысы, автор өз диссертациясында тіл мен дін контексі аясында тіл мен дінге ортақ концептіні зерттеудің тиімділігін дәлелдеп, қазақ тіл білімінің дамуын көздеп отыр. Менің ойымша, жақын болашақты бұл жұмыстық қазақ тіл біліміне берер үлесі зор болмақ.

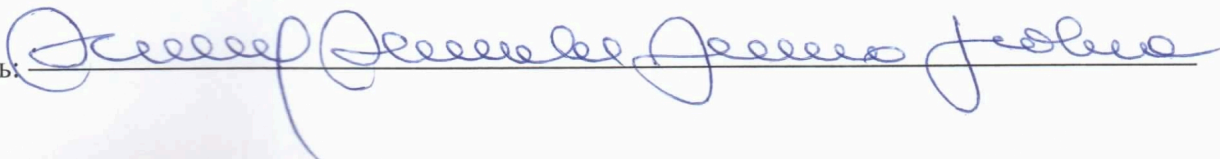
Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университетінде жазылған Кульманова Зульфия Бекбулатовнаның докторлық диссертациясы барлық талаптарға сай орындалған себепті мен Кульманова Зульфия Бекбулатовнаның диссертациясын қорғауға ұсынамын.

Штамп:
Йылдыз техникалық университеті
Түрік тілі мен әдебиеті
Бөлім меңгерушісі
Доктор, профессор А.Мелек Озетгин

Доктор, профессор Зухал Олмез
Йылдыз техникалық университеті
Стамбул, Түркия

Текст перевода документа с английского языка на казахский язык выполнен переводчиком гр. Галимовой Гузьяль Рафаильвной, ИИН-881108401988.

Город Алматы, двадцать пятое ноября две тысячи двадцать второго года.

Подпись:

Республика Казахстан, город Алматы,
двадцать пятое ноября две тысячи двадцать второго года.

Я, Бекхожина Мирасгул Халижановна, нотариус города Алматы, действующий на основании государственной лицензии № 0001250 от 06 июня 2008 года, выданной Комитетом по организации правовой помощи и оказанию юридических услуг населению Министерства юстиции Республики Казахстан, свидетельствую подлинность подписи переводчика гр. Галимовой Гузьяль Рафаильвны. Личность переводчика установлена, дееспособность и полномочия проверены.

Зарегистрировано в реестре за № 1070

Взыскано:

согласно статьи 30-1, Закона Республики Казахстан «О Нотариате»

Нотариус

ES42019562211251915D67868F

Нотариаттық іс-әрекеттің бірегей нөмірі / Уникальный номер нотариального действия

Пронумеровано и прошнуровано
на 2 страницах
Нотариус

